

Συλλογή της Νομολογίας

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
MICHAL BOBEK
της 26ης Ιουλίου 2017¹

Υπόθεση C-270/17 PPU

**Openbaar Ministerie
κατά
Tadas Tupikas**

[αίτηση του Rechtbank Amsterdam
(πλημμελειοδικείου Άμστερνταμ, Κάτω Χώρες)
για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως]

«Προδικαστική παραπομπή – Ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως – Λόγοι προαιρετικής μη εκτελέσεως – Ένταλμα εκδοθέν για την εκτέλεση στερητικής της ελευθερίας ποινής – Έννοια της “δίκης που οδήγησε στην έκδοση της απόφασης” – Κατ’ έφεση δίκη»

I. Εισαγωγή

1. Η λιθουανική δικαστική αρχή εξέδωσε εις βάρος του Tadas Tupikas, Λιθουανού υπηκόου, ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως (στο εξής: ΕΕΣ). Η εν λόγω αρχή ζητεί την παράδοση του T. Tupikas, ο οποίος τελεί επί του παρόντος υπό κράτηση στις Κάτω Χώρες, προκειμένου να εκτίσει στερητική της ελευθερίας ποινή ενός έτους και τεσσάρων μηνών.

2. Η εν λόγω ποινή επιβλήθηκε από πρωτοβάθμιο δικαστήριο στη Λιθουανία ενώπιον του οποίου ο T. Tupikas παρέστη αυτοπροσώπως. Ο T. Tupikas άσκησε έφεση κατά της αποφάσεως. Από τις πληροφορίες που περιέχονται στο ΕΕΣ δεν μπορεί να συναχθεί εάν ο T. Tupikas παρέστη αυτοπροσώπως στη δευτεροβάθμια δίκη. Η έφεση απορρίφθηκε.

3. Το ΕΕΣ βασίζεται στην πρωτοδίκως εκδοθείσα απόφαση. Σε αυτό επισημαίνεται ότι ο εκζητούμενος παρέστη αυτοπροσώπως στη δίκη που οδήγησε στην έκδοση της αποφάσεως.

4. Δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας με την οποία μεταφέρθηκε στην εθνική έννομη τάξη το άρθρο 4α της αποφάσεως-πλαίσίου 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών (στο εξής: απόφαση-πλαίσιο)², η ολλανδική αρμόδια αρχή οφείλει να αρνηθεί την εκτέλεση ΕΕΣ, εάν το εκζητούμενο πρόσωπο δεν παρέστη αυτοπροσώπως *στη δίκη που οδήγησε στην έκδοση της αποφάσεως*³, εκτός εάν συντρέχει οποιαδήποτε από τις περιπτώσεις που απαριθμούνται στην εφαρμοστέα εθνική διάταξη.

¹ Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γαλλική.

² ΕΕ 2002, L 190, σ. 1. Η εν λόγω απόφαση-πλαίσιο τροποποιήθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009 (ΕΕ 2009, L 81, σ. 24).

³ Η υπογράμμιση δική μου.

5. Δεδομένου ότι δεν διαθέτει πληροφορίες σχετικά με το αν ο Τ. Τυρίκας παρέστη στην κατ' έφεση δίκη, το αιτούν δικαστήριο ζητεί να διευκρινιστεί αν η προμνησθείσα έννοια της «*δίκης που οδήγησε στην έκδοση της απόφασης*» παραπέμπει επίσης σε κατ' έφεση δίκη στο πλαίσιο της οποίας η υπόθεση εξετάστηκε επί της ουσίας και κατόπιν της οποίας επικυρώθηκε η πρωτοβάθμια καταδικαστική απόφαση στην εκτέλεση της οποίας σκοπεύει το ΕΕΣ.

6. Επομένως, με το ερώτημα αυτό, το αιτούν δικαστήριο ζητεί να καθοριστεί αν ο σεβασμός των δικαιωμάτων άμυνας του ενδιαφερομένου πρέπει να αξιολογείται λαμβανομένων υπόψη αμφοτέρων των βαθμών δικαιοδοσίας της ποινικής διαδικασίας ή αν αρκεί να βεβαιωθεί το αιτούν δικαστήριο ότι τα εν λόγω δικαιώματα έγιναν σεβαστά στην πρωτοβάθμια δίκη.

II. Το νομικό πλαίσιο

1. Η ΕΣΔΑ

7. Το άρθρο 6, παράγραφος 1, της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών⁴ (στο εξής: ΕΣΔΑ) ορίζει τα εξής:

«Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσίς του δικασθεί δικάως, δημόσια και εντός λογικής προθεσμίας, υπό ανεξαρτήτου και αμερολήπτου δικαστηρίου, νομίμως λειτουργούντος, το οποίον θα αποφασίση είτε επί των αμφισβητήσεων επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του αστικής φύσεως, είτε επί του βασίμου πάσης εναντίον του κατηγορίας ποινικής φύσεως. [...]»

2. Το δίκαιο της Ένωσης

1. Ο Χάρτης

8. Κατά το άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης):

«Κάθε πρόσωπο του οποίου παραβιάστηκαν τα δικαιώματα και οι ελευθερίες που διασφαλίζονται από το δίκαιο της Ένωσης έχει δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου, τηρουμένων των προϋποθέσεων που προβλέπονται στο παρόν άρθρο.

Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα να δικασθεί η υπόθεσή του δίκαια, δημόσια και εντός εύλογης προθεσμίας, από ανεξάρτητο και αμερόληπτο δικαστήριο, που έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως. Κάθε πρόσωπο έχει τη δυνατότητα να συμβουλευέται δικηγόρο και να του αναθέτει την υπεράσπιση και εκπροσώπησή του.

[...]»

9. Βάσει του άρθρου 48, παράγραφος 2, του Χάρτη, «[δ]ιασφαλίζεται ο σεβασμός των δικαιωμάτων της υπεράσπισης σε κάθε κατηγορούμενο».

⁴ Υπογραφείσας στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950.

2. Η απόφαση-πλαίσιο

10. Το άρθρο 1, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαισίου ορίζει το ΕΕΣ ως «δικαστική απόφαση η οποία εκδίδεται από κράτος μέλος προς το σκοπό της σύλληψης και της παράδοσης από άλλο κράτος μέλος προσώπου που καταζητείται για την άσκηση ποινικής δίωξης ή για την εκτέλεση ποινής ή μέτρου στερητικών της ελευθερίας».

11. Στην παράγραφο 2 προβλέπεται ότι «[τ]α κράτη μέλη εκτελούν κάθε [ΕΕΣ], βάσει της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης και σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας απόφασης-πλαίσιο».

12. Η παράγραφος 3 προβλέπει ότι η εν λόγω απόφαση-πλαίσιο «δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την τροποποίηση της υποχρέωσης σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των θεμελιωδών νομικών αρχών, όπως διατυπώνονται στο άρθρο 6 [ΣΕΕ]».

13. Το άρθρο 4α της αποφάσεως-πλαισίου προστέθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299, προκειμένου να διευκρινιστούν οι λόγοι προαιρετικής αρνήσεως εκτελέσεως ΕΕΣ όταν ο ενδιαφερόμενος δεν εμφανίστηκε αυτοπροσώπως στη δίκη του:

«1. Η εκτελούσα δικαστική αρχή δύναται επίσης να αρνηθεί την εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης που έχει εκδοθεί με σκοπό την εκτέλεση ποινής στερητικής της ελευθερίας ή μέτρου ασφαλείας στερητικού της ελευθερίας, εάν το πρόσωπο δεν εμφανίστηκε αυτοπροσώπως στη δίκη που οδήγησε στην έκδοση της απόφασης, εκτός εάν στο ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης αναφέρεται ότι το πρόσωπο, βάσει δικονομικών απαιτήσεων που προβλέπονται από το εθνικό δίκαιο του κράτους μέλους έκδοσης:

α) εν ευθέτω χρόνω,

- i) είτε είχε κλητευθεί αυτοπροσώπως και με την κλήτευση είχε ενημερωθεί σχετικά με την προγραμματισμένη ημερομηνία και τον τόπο διεξαγωγής της δίκης που οδήγησε στην έκδοση της αποφάσεως, είτε είχε δι' άλλων μέσων ενημερωθεί πραγματικά και επισήμως για την προγραμματισμένη ημερομηνία και τον τόπο διεξαγωγής της δίκης αυτής, κατά τρόπον ώστε να αποδεικνύεται σαφώς ότι τελούσε εν γνώσει της προγραμματισμένης δίκης·

και

- ii) είχε ενημερωθεί ότι μπορεί να εκδοθεί απόφαση σε περίπτωση που το πρόσωπο δεν εμφανιστεί στη δίκη·

ή

- β) το πρόσωπο τελούσε εν γνώσει της προγραμματισμένης δίκης, είχε δώσει δε εντολή σε δικηγόρο, τον οποίον διόρισε είτε το ενδιαφερόμενο πρόσωπο είτε το κράτος, να τον ή την εκπροσωπήσει στη δίκη, και εκπροσωπήθηκε όντως από αυτόν τον δικηγόρο στη δίκη·

ή

- γ) αφού του επεδόθη η απόφαση και ενημερώθηκε ρητά για το δικαίωμά του να δικαστεί εκ νέου ή να ασκήσει ένδικο μέσο, όπου το πρόσωπο δικαιούται να παρίσταται, η δε ουσία της υπόθεσης, περιλαμβανομένων και νέων αποδεικτικών στοιχείων, θα επανεξεταστεί, και η δίκη μπορεί να οδηγήσει σε ανατροπή της αρχικής απόφασης:

- i) έχει δηλώσει ρητώς ότι δεν αμφισβητεί την απόφαση·

ή

ii) δεν έχει ζητήσει να δικαστεί εκ νέου ή να ασκήσει ένδικο μέσο εντός της ισχύουσας προθεσμίας·

ή

δ) η απόφαση δεν του επιδόθηκε αυτοπροσώπως αλλά:

i) θα του επιδοθεί αυτοπροσώπως και αμελλητί μετά την παράδοσή του και θα ενημερωθεί ρητά για το δικαίωμά του να δικασθεί εκ νέου ή να ασκήσει ένδικο μέσο, όπου το πρόσωπο δικαιούται να παρίσταται, η δε ουσία της υπόθεσης, περιλαμβανομένων και νέων αποδεικτικών στοιχείων, θα επανεξετασθεί, και η δίκη μπορεί να οδηγήσει σε ανατροπή της αρχικής απόφασης·

και

ii) θα ενημερωθεί σχετικά με την προθεσμία εντός της οποίας οφείλει να ζητήσει να δικαστεί εκ νέου ή να ασκήσει ένδικο μέσο, όπως προβλέπεται στο σχετικό ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης.

2. Σε περίπτωση που το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης εκδίδεται [...] υπό τους όρους της παραγράφου 1 στοιχείο δ), και το ενδιαφερόμενο πρόσωπο δεν έχει λάβει προηγουμένως επίσημη ενημέρωση για την ύπαρξη δικαστικής διαδικασίας εναντίον του, μπορεί, κατά την ενημέρωσή του για το περιεχόμενο του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, να ζητήσει να λάβει αντίγραφο της απόφασης προτού παραδοθεί. [...] Η διαβίβαση της απόφασης στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο [...] δεν θεωρείται ως επίσημη επίδοση της απόφασης ούτε κινεί τις όποιες προθεσμίες ενδέχεται να ισχύουν για αίτηση επανεκδίκασης της υπόθεσης ή άσκηση ενδίκου μέσου.

3. Σε περίπτωση που το πρόσωπο παραδίδεται υπό τους όρους της παραγράφου 1 στοιχείο δ) και έχει ζητήσει επανεκδίκαση της υπόθεσης ή ασκήσει ένδικο μέσο, το μέτρο στέρησης της ελευθερίας του προσώπου που αναμένει την επανεκδίκαση της υπόθεσης ή το ένδικο μέσο επανεξετάζεται, έως ότου ολοκληρωθεί η εν λόγω δικαστική διαδικασία, βάσει του δικαίου του κράτους μέλους έκδοσης, είτε ανά τακτικά διαστήματα είτε κατόπιν αίτησης του ενδιαφερομένου προσώπου. [...]»

14. Το άρθρο 8, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαίσιου προβλέπει ότι το ΕΕΣ πρέπει να περιέχει τα ακόλουθα στοιχεία:

«[...]

γ) ένδειξη ότι υπάρχει εκτελεστή απόφαση, ένταλμα σύλληψης ή οιαδήποτε άλλη εκτελεστή δικαστική απόφαση της αυτής ισχύος που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 1 και 2·

δ) φύση και νομικός χαρακτηρισμός του αδικήματος [...]

[...]

στ) την επιβληθείσα ποινή, εάν πρόκειται για τελεσίδικη απόφαση, ή την κλίμακα ποινών που προβλέπεται για την αξιόποινη πράξη από τη νομοθεσία του κράτους μέλους έκδοσης του εντάλματος·

[...]».

15. Το άρθρο 15 της αποφάσεως-πλαίσίου, το οποίο επιγράφεται «Απόφαση για την παράδοση», έχει ως εξής:

«1. Η δικαστική αρχή εκτέλεσης αποφασίζει, εντός των προθεσμιών και υπό τους όρους που καθορίζονται στην παρούσα απόφαση-πλαίσιο, για την παράδοση του προσώπου.

2. Εάν η δικαστική αρχή εκτέλεσης κρίνει ότι οι πληροφορίες που διαβιβάστηκαν από το κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος δεν αρκούν ώστε να της επιτρέψουν να αποφασίσει για την παράδοση, ζητεί την κατεπείγουσα προσκόμιση των απαραίτητων συμπληρωματικών πληροφοριών [...]

[...]».

16. Μετά την τροποποίηση με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299, το στοιχείο δ' του παραρτήματος («Ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης») της αποφάσεως-πλαίσίου έχει ως εξής:

«δ) Αναφέρετε εάν το πρόσωπο εμφανίστηκε αυτοπροσώπως στη δική που οδήγησε στην έκδοση της απόφασης

1. ☐ Ναι, το πρόσωπο εμφανίστηκε αυτοπροσώπως στη δική που οδήγησε στην έκδοση της απόφασης.

2. ☐ Όχι, το πρόσωπο δεν εμφανίστηκε αυτοπροσώπως στη δική που οδήγησε στην έκδοση της απόφασης.

3. Εάν σημειώσατε το τετραγωνίδιο στο σημείο 2, παρακαλώ διευκρινίστε εάν:

☐ 3.1α. το πρόσωπο κλητεύθηκε αυτοπροσώπως στις ... (ημέρα/μήνας/έτος) και με την κλήτευση ενημερώθηκε σχετικά με την προγραμματισμένη ημερομηνία και τον τόπο διεξαγωγής της δικής που οδήγησε στην έκδοση της απόφασης, και είχε ενημερωθεί σχετικά με το γεγονός ότι μπορεί να εκδοθεί απόφαση σε περίπτωση που δεν εμφανιστεί στη δική.

Η

☐ 3.1β. το πρόσωπο δεν κλητεύθηκε αυτοπροσώπως αλλά είχε δέ άλλων μέσων ενημερωθεί πραγματικά και επίσημα για την προγραμματισμένη ημερομηνία και τον τόπο διεξαγωγής της δικής που οδήγησε στην έκδοση της απόφασης, κατά τρόπον ώστε να αποδεικνύεται σαφώς ότι τελούσε εν γνώσει της προγραμματισμένης δικής, είχε δε ενημερωθεί σχετικά με το γεγονός ότι μπορεί να εκδοθεί απόφαση σε περίπτωση που δεν εμφανιστεί στη δική.

Η

☐ 3.2. το πρόσωπο τελούσε εν γνώσει της προγραμματισμένης δικής, είχε δώσει δε εντολή σε δικηγόρο, τον οποίον διόρισε είτε το ενδιαφερόμενο πρόσωπο είτε το κράτος, να τον ή την εκπροσωπήσει στη δική, και εκπροσωπήθηκε όντως από αυτόν τον δικηγόρο στη δική.

Η

☐ 3.3. του επιδόθηκε η απόφαση στις ... (ημέρα/μήνας/έτος) και ενημερώθηκε ρητά για το δικαίωμά του να δικάσσει εκ νέου ή να ασκήσει ένδικο μέσο, όπου το πρόσωπο δικαιούται να παρίσταται, ή δε ουσία της υπόθεσης, περιλαμβανομένων και νέων αποδεικτικών στοιχείων, θα επανεξεταστεί, και η δική μπορεί να οδηγήσει σε αναστροφή της αρχικής απόφασης, και

☐ έχει δηλώσει ρητώς ότι δεν αμφισβητεί την απόφαση αυτή

Η

☐ το πρόσωπο δεν έχει ζητήσει να δικάσσει εκ νέου ή να ασκήσει ένδικο μέσο εντός της ισχύουσας προθεσμίας

Η

☐ 3.4. η απόφαση δεν του επιδόθηκε προσωπικά, αλλά

— η απόφαση θα του επιδοθεί προσωπικά και αμελλητί μετά την παράδοσή του· και

— όταν του επιδοθεί η απόφαση, θα ενημερωθεί ρητά για το δικαίωμά του να δικάσσει εκ νέου ή να ασκήσει ένδικο μέσο, στην εκδίκαση του οποίου δικαιούται να παρίσταται, ή δε ουσία της υπόθεσης, περιλαμβανομένων και νέων αποδεικτικών στοιχείων, θα επανεξεταστεί, και η δική μπορεί να οδηγήσει σε αναστροφή της αρχικής απόφασης· και

— το πρόσωπο θα ενημερωθεί για την προθεσμία μέσα στην οποία μπορεί να ζητήσει επανεκδίκαση ή να ασκήσει ένδικο μέσο, η οποία θα είναι ... ημέρες.

4. Παρακαλώ αναφέρατε πληροφορίες για τον τρόπο με τον οποίο έχει εκπληρωθεί ο σχετικός όρος, εάν σημειώσατε το τετραγωνίδιο στο σημείο 3.1β, 3.2 ή 3.3 ανωτέρω:

.....

.....»

3. Το ολλανδικό δίκαιο

17. Ο Overleveringswet (νόμος περί παραδόσεως εκζητούμενων), της 29ης Απριλίου 2004 (*Stb.* 2004, αριθ. 195, στο εξής: OLW), μεταφέρει την απόφαση-πλαίσιο στο ολλανδικό δίκαιο. Το άρθρο 12 αυτού προβλέπει ότι «[η] παράδοση δεν επιτρέπεται εφόσον το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης έχει εκδοθεί με σκοπό την εκτέλεση δικαστικής αποφάσεως, ενώ ο εκζητούμενος δεν εμφανίστηκε

αυτοπροσώπως στη δίκη που οδήγησε στην έκδοση της αποφάσεως, εκτός εάν στο ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως αναγράφεται ότι [...] σύμφωνα με τις δικονομικές διατάξεις του κράτους μέλους εκδόσεως» συντρέχει οποιαδήποτε από τις τέσσερις περιπτώσεις που εκτίθενται στην ίδια διάταξη. Οι περιπτώσεις αυτές εκτίθενται στα στοιχεία α έως d του άρθρου 12 του OLW και αντιστοιχούν στα στοιχεία α' έως δ' του άρθρου 4α, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαisiού.

18. Το σημείο D του παραρτήματος 2 του OLW, το οποίο επιγράφεται «Έντυπο ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 2, του OLW», αντιστοιχεί στο στοιχείο δ' του παραρτήματος της αποφάσεως-πλαisiού.

III. Τα πραγματικά περιστατικά, η κύρια δίκη και τα προδικαστικά ερωτήματα

19. Στις 22 Φεβρουαρίου 2017, το αιτούν δικαστήριο επιλήφθηκε της υποβληθείσας από τον officier van justitie bij de rechtbank (εισαγγελέα πλημμελειοδικών, Κάτω Χώρες) αιτήσεως περί εκτελέσεως ΕΕΣ εκδοθέντος στις 14 Φεβρουαρίου 2017 από το Klaipėdos apygardos teismas (περιφερειακό δικαστήριο του Klaipėda, Λιθουανία).

20. Το εν λόγω ΕΕΣ σκοπεί στη σύλληψη και στην παράδοση του Τ. Τυρίκας, Λιθουανού υπηκόου, προς τον σκοπό της εκτελέσεως στη Λιθουανία ποινής φυλακίσεως ενός έτους και τεσσάρων μηνών.

21. Στο ΕΕΣ μνημονεύεται η ύπαρξη εκτελεστής καταδικαστικής αποφάσεως εκδοθείσας στις 26 Αυγούστου 2016 από το Klaipėdos apylinkės teismas (τοπικό δικαστήριο του Klaipėda, Λιθουανία) σε σχέση με δύο αδικήματα. Διευκρινίζεται ότι ο Τ. Τυρίκας άσκησε έφεση κατά της εν λόγω αποφάσεως και το Klaipėdos apygardos teismas (περιφερειακό δικαστήριο του Klaipėda), με απόφαση που εξέδωσε στις 8 Δεκεμβρίου 2016, απέρριψε την έφεση.

22. Ο Τ. Τυρίκας παρέστη αυτοπροσώπως στην πρωτοβάθμια δίκη.

23. Το ΕΕΣ δεν περιέχει πληροφορίες σχετικά με την κατ' έφεση δίκη, ιδίως όσον αφορά το αν ο ενδιαφερόμενος παρέστη στην εν λόγω δίκη και, σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως, αν πληρούνται οποιαδήποτε από τις προβλεπόμενες στο άρθρο 4α, παράγραφος 1, στοιχεία α' έως δ', της αποφάσεως-πλαisiού προϋποθέσεις.

24. Το αιτούν δικαστήριο ζητεί να διευκρινιστεί αν, σε μια τέτοια περίπτωση, η απόφαση-πλαίσιο εφαρμόζεται μόνο στην πρωτοβάθμια ή και στην κατ' έφεση δίκη.

25. Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Rechtbank Amsterdam (πλημμελειοδικείο Άμστερνταμ, Κάτω Χώρες) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Συνιστά “δίκη που οδήγησε στην έκδοση της απόφασης” κατά την έννοια του άρθρου 4α, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαisiού [...] μια κατ' έφεση δίκη:

- στο πλαίσιο της οποίας η υπόθεση εξετάστηκε επί της ουσίας και
- η οποία οδήγησε σε (νέα) καταδίκη του ενδιαφερομένου και/ή στην επικύρωση της καταδίκης που είχε απαγγελθεί με την πρωτόδικη απόφαση,
- όταν το ΕΕΣ αποσκοπεί στην εκτέλεση της καταδίκης αυτής;»

IV. Επί της επείγουσας διαδικασίας ενώπιον του Δικαστηρίου

26. Το αιτούν δικαστήριο ζήτησε να εξεταστεί η υπό κρίση αίτηση προδικαστικής αποφάσεως κατά την επείγουσα διαδικασία του άρθρου 107 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου.

27. Προς στήριξη του αιτήματός του, το αιτούν δικαστήριο επισήμανε ότι το υποβαλλόμενο ερώτημα αφορά την ερμηνεία της αποφάσεως-πλαίσιου που εμπίπτει στον τίτλο V του τρίτου μέρους της Συνθήκης ΛΕΕ. Επισήμανε επίσης ότι ο ενδιαφερόμενος τελεί υπό κράτηση στις Κάτω Χώρες, εν αναμονή της συνέχειας που θα δοθεί στο αίτημα παραδόσεως. Η ταχεία έκδοση της αποφάσεως του Δικαστηρίου θα έχει άμεση και αποφασιστική επιρροή στη διάρκεια της κρατήσεως του ενδιαφερομένου.

28. Στις 8 Ιουνίου 2017, το πέμπτο τμήμα του Δικαστηρίου αποφάσισε να κάνει δεκτό το αίτημα αυτό.

29. Γραπτές παρατηρήσεις κατέθεσαν το Openbaar Ministerie (εισαγγελική αρχή, Κάτω Χώρες), διώκουσα αρχή στην υπόθεση της κύριας δίκης, ο T. Tyříkas, εκζητούμενος στην υπόθεση της κύριας δίκης, η Ολλανδική Κυβέρνηση, καθώς και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η εισαγγελική αρχή, ο T. Tyříkas, η Ολλανδική, η Ιρλανδική και η Λιθουανική Κυβέρνηση, καθώς και η Επιτροπή ανέπτυξαν προφορικώς τις παρατηρήσεις τους κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση η οποία διεξήχθη στις 11 Ιουλίου 2017.

V. Ανάλυση

30. Η παρούσα ανάλυση θα έχει την ακόλουθη διάρθρωση. Προκαταρκτικώς, θα προσδιορίσω επακριβώς το αντικείμενο της υπό κρίση υποθέσεως (Α). Ακολούθως, θα αναλύσω το προδικαστικό ερώτημα, όπως ρητώς υποβλήθηκε (Β). Εφαρμόζοντας τα αποτελέσματα της αναλύσεως στην υπό κρίση υπόθεση, θα εξετάσω επίσης τον χαρακτήρα του προαιρετικού λόγου αρνήσεως, ο οποίος απορρέει από το άρθρο 4α της αποφάσεως-πλαίσιου και κατέστη υποχρεωτικός από την εθνική πράξη περί μεταφοράς της αποφάσεως-πλαίσιου στην εθνική έννομη τάξη (Γ).

1. Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

31. Το δικαίωμα αποτελεσματικής προσφυγής καθώς και τα δικαιώματα άμυνας και το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη κατοχυρώνονται, αντίστοιχα, στο άρθρο 47 και στο άρθρο 48, παράγραφος 2, του Χάρτη.

32. Σύμφωνα με τις επεξηγήσεις σχετικά με τον Χάρτη, οι ως άνω διατάξεις έχουν την ίδια έννοια και την ίδια εμβέλεια με το άρθρο 6 της ΕΣΔΑ, το οποίο εγγυάται το δικαίωμα πραγματικής ασκήσεως των δικαιωμάτων άμυνας. Αυτό δεν κωλύει την παροχή ευρύτερης προστασίας από το δίκαιο της Ένωσης, δυνάμει του άρθρου 52, παράγραφος 3, του Χάρτη⁵.

33. Με άλλα λόγια, πρέπει να υφίσταται ένας ελάχιστος παραλληλισμός μεταξύ, αφενός, των προτύπων προστασίας που προβλέπονται στην ΕΣΔΑ και, αφετέρου, εκείνων που υφίστανται στο δίκαιο της Ένωσης. Στην υπό κρίση υπόθεση, η μέριμνα του νομοθέτη προς τούτο προκύπτει ιδίως από το προοίμιο⁶ και το άρθρο 1, παράγραφος 3, της αποφάσεως-πλαίσιου⁷ καθώς και από το προοίμιο⁸ και το άρθρο 1, παράγραφος 2, της αποφάσεως-πλαίσιου 2009/299.

5 Βλ., σχετικά με το άρθρο 4α, παράγραφος 1, στοιχείο α', σημείο i, της αποφάσεως-πλαίσιου, τις προτάσεις μου στην υπόθεση Dworzecki (C-108/16 PPU, EU:C:2016:333, σημείο 74).

6 Βλ. αιτιολογική σκέψη 12, κατά την οποία η εν λόγω απόφαση-πλαίσιο «σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται από το άρθρο 6 [ΣΕΕ] και εκφράζονται στο [Χ]άρτη [...]».

7 Βλ., επίσης, απόφαση της 24ης Μαΐου 2016, Dworzecki (C-108/16 PPU, EU:C:2016:346, σκέψη 37).

8 Βλ. αιτιολογικές σκέψεις 1, 4 και 8 της αποφάσεως-πλαίσιου 2009/299.

34. Όπως υπενθυμίζεται στην αιτιολογική σκέψη 1 της αποφάσεως-πλαisiού 2009/299, το δικαίωμα του κατηγορουμένου να παρίσταται αυτοπροσώπως στη δίκη περιλαμβάνεται στο δικαίωμα σε δίκαιη δίκη⁹. Εντούτοις, το δικαίωμα αυτό δεν είναι απόλυτο και, «υπό ορισμένους όρους, ο κατηγορούμενος μπορεί, εξ ιδίας βουλήσεως, να παραιτηθεί του δικαιώματος αυτού ρητώς ή σιωπηρώς αλλά κατά τρόπο μη επιδεχόμενο αμφισβήτηση»¹⁰.

35. Όσον αφορά την έφεση, η νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (στο εξής: ΕΔΔΑ) επιβεβαιώνει ότι το άρθρο 6 της ΕΣΔΑ δεν απαιτεί την ύπαρξη δεύτερου βαθμού δικαιοδοσίας σε ποινικές υποθέσεις¹¹.

36. Εντούτοις, όταν προβλέπεται κατ' έφεση δίκη, αυτή πρέπει να διεξάγεται σύμφωνα τις εγγυήσεις που απορρέουν από το άρθρο 6 της ΕΣΔΑ¹², ενώ οι όροι εφαρμογής του άρθρου 6 της ΕΣΔΑ στην κατ' έφεση δίκη εξαρτώνται από τις ιδιαιτερότητες της εν λόγω δίκης¹³.

37. Επομένως, όταν στην ποινική διαδικασία προβλέπονται δύο βαθμοί δικαιοδοσίας, το γεγονός ότι ο ενδιαφερόμενος ήταν σε θέση να ασκήσει τα δικαιώματα άμυνάς του σε πρώτο βαθμό δεν πρέπει να οδηγεί στο συμπέρασμα ότι οι προβλεπόμενες στο άρθρο 6 της ΕΣΔΑ εγγυήσεις έγιναν πλήρως σεβαστές¹⁴.

38. Τούτου λεχθέντος, τονίζεται ότι η υπό κρίση υπόθεση δεν αφορά άμεσα την ύπαρξη δικαιώματος εφέσεως. Δεν αμφισβητείται ότι η δυνατότητα ασκήσεως εφέσεως *παρασχέθηκε* στον Τ. Turikas και μάλιστα *αξιοποιήθηκε* από αυτόν. Ο πυρήνας του υποβληθέντος εν προκειμένω προδικαστικού ερωτήματος αφορά την αμοιβαία αναγνώριση, στο πλαίσιο της λειτουργίας της αποφάσεως-πλαisiού, σε περίπτωση προβολής του προβλεπόμενου στο άρθρο 4α προαιρετικού λόγου αρνήσεως. Αφορά ειδικότερα την ερμηνεία της έννοιας της «δίκης που οδήγησε στην έκδοση της απόφασης» η οποία περιέχεται στην εισαγωγική φράση της εν λόγω διατάξεως.

39. Κατά την ερμηνεία της έννοιας της «δίκης που οδήγησε στην έκδοση της απόφασης», το Δικαστήριο οφείλει να λάβει υπόψη και να σεβαστεί τις εγγυήσεις που απορρέουν από τα θεμελιώδη δικαιώματα. Εντούτοις, τονίζω ότι αντικείμενο της παρούσας αναλύσεως δεν είναι η καθιέρωση δικαιώματος εφέσεως ως δικαιώματος απορρέοντος από το δίκαιο της Ένωσης.

9 Βλ., επίσης, αποφάσεις του ΕΔΔΑ, 12 Φεβρουαρίου 1985, Colozza κατά Ιταλίας, CE:ECHR:1985:0212JUD000902480, § 27· 23 Νοεμβρίου 1993, Poitrimol κατά Γαλλίας, CE:ECHR:1993:1123JUD001403288, § 35.

10 Βλ. αιτιολογική σκέψη 1 της αποφάσεως-πλαisiού 2009/299. Βλ. αποφάσεις του ΕΔΔΑ, 9 Ιουνίου 2009, Strzalkowski κατά Πολωνίας, CE:ECHR:2009:0609JUD003150902, §§ 40 έως 42, και 1 Μαρτίου 2006, Sejdonic κατά Ιταλίας, CE:ECHR:2006:0301JUD005658100, § 82. Βλ., επίσης, απόφαση της 26ης Φεβρουαρίου 2013, Melloni (C-399/11, EU:C:2013:107, σκέψη 49). Βλ., επίσης, σε άλλο πλαίσιο, αποφάσεις της 17ης Νοεμβρίου 2011, Hypoteční banka (C-327/10, EU:C:2011:745, σκέψεις 50 έως 53)· της 15ης Μαρτίου 2012, G (C-292/10, EU:C:2012:142, σκέψεις 48 επ.), καθώς και της 6ης Σεπτεμβρίου 2012, Trade Agency (C-619/10, EU:C:2012:531, σκέψη 55).

11 Απόφαση του ΕΔΔΑ, 18 Φεβρουαρίου 2009, Andrejewa κατά Λετονίας, CE:ECHR:2009:0218JUD005570700, § 97. Η απαίτηση διπλού βαθμού δικαιοδοσίας σε θέματα ποινικού δικαίου κατοχυρώνεται στο άρθρο 2 του πρωτοκόλλου υπ' αριθ. 7 της ΕΣΔΑ, το οποίο υπογράφηκε στο Στρασβούργο στις 22 Νοεμβρίου 1984. Εντούτοις, έως σήμερα, το συγκεκριμένο πρωτόκολλο δεν έχει κυρωθεί από το σύνολο των κρατών μελών. Βλ., επίσης, συναφώς, προτάσεις του γενικού εισαγγελέα P. Cruz Villalón στην υπόθεση Åkerberg Fransson (C-617/10, EU:C:2012:340, σημεία 71 έως 74).

12 Αποφάσεις του ΕΔΔΑ, 26 Οκτωβρίου 2000, Kudla κατά Πολωνίας, CE:ECHR:2000:1026JUD00302109, § 122· 14 Φεβρουαρίου 2017, Hokkeling κατά Κάτω Χωρών, CE:ECHR:2017:0214JUD003074912, §§ 56 και 58· 18 Φεβρουαρίου 2009, Andrejewa κατά Λετονίας, CE:ECHR:2009:0218JUD005570700, § 97. Βλ., επίσης, σε σχέση με την ανααιρετική διαδικασία, απόφαση του ΕΔΔΑ, 17 Ιανουαρίου 1970, Delcourt κατά Βελγίου, CE:ECHR:1970:0117JUD000268965, § 25.

13 Κατά το ΕΔΔΑ, πρέπει να λαμβάνεται ιδίως υπόψη, υπό το πρίσμα των ζητημάτων επί των οποίων κλήθηκε να αποφανθεί και της σημασίας τους για τον εκκαλούντα, ο ρόλος του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου καθώς και ο τρόπος με τον οποίο προστατεύτηκαν τα δικαιώματα άμυνας. Αποφάσεις του ΕΔΔΑ, 18 Οκτωβρίου 2006, Hermi κατά Ιταλίας, CE:ECHR:2006:1018JUD001811402, § 62· 21 Ιουλίου 2009, Seliwiak κατά Πολωνίας, CE:ECHR:2009:0721JUD000381804, §§ 54 έως 64· 9 Ιουνίου 2009, Sobolewski κατά Πολωνίας, CE:ECHR:2009:0609JUD001984707, §§ 33 έως 44· 9 Ιουνίου 2009, Strzalkowski κατά Πολωνίας, CE:ECHR:2009:0609JUD003150902, §§ 39 έως 55· 21 Σεπτεμβρίου 1993, Kremzow κατά Αυστρίας, CE:ECHR:1993:0921JUD001235086, § 67· 26 Ιουλίου 2002, Meftah κατά Γαλλίας, CE:ECHR:2002:0726JUD003291196, § 41· 25 Απριλίου 2013, Zahirović κατά Κροατίας, CE:ECHR:2013:0425JUD005859011, §§ 54 έως 57.

14 Βλ. υπ' αυτή την έννοια απόφαση του ΕΔΔΑ, 14 Φεβρουαρίου 2017, Hokkeling κατά Κάτω Χωρών, CE:ECHR:2017:0214JUD003074912, §§ 57 και 58.

2. Επί του υποβληθέντος από το αιτούν δικαστήριο ερωτήματος

40. Το αιτούν δικαστήριο ζητεί να καθοριστεί εάν πρέπει να λάβει υπόψη την πρωτοβάθμια ή την κατ' έφεση δίκη, κατά την εξέταση του ζητήματος αν έγιναν σεβαστά τα δικονομικά δικαιώματα του ενδιαφερομένου στο πλαίσιο της «δίκης που οδήγησε στην έκδοση της [καταδικαστικής] απόφασης» στην οποία βασίζεται το ΕΕΣ. Κατά το αιτούν δικαστήριο, εάν πρέπει να ληφθεί υπόψη μόνο η πρωτοβάθμια δίκη, το ΕΕΣ θα εκτελεστεί, εφόσον ο Τ. Turikas παρέστη στην εν λόγω δίκη αυτοπροσώπως. Εάν, αντιθέτως, πρέπει να ληφθεί υπόψη η κατ' έφεση δίκη, το δικαστήριο θα πρέπει να εξετάσει τις περιστάσεις διεξαγωγής της εν λόγω δίκης ενώπιον της αρμόδιας λιθουανικής αρχής. Συγκεκριμένα, καμία πληροφορία δεν είναι διαθέσιμη σχετικά με την εν λόγω κατ' έφεση δίκη, με εξαίρεση το γεγονός ότι η έφεση ασκήθηκε από τον Τ. Turikas και ότι κατέληξε στην επικύρωση της πρωτοβάθμιας αποφάσεως.

41. Βάσει της νομολογίας του ΕΔΔΑ και της συστημικής ερμηνείας της αποφάσεως-πλαίσιου (λαμβανομένου ιδίως υπόψη του γράμματος του άρθρου 4α, παράγραφος 1, στοιχεία γ' και δ'), το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι, εάν συνεπάγεται την εξέταση της υποθέσεως επί της ουσίας (περιλαμβανομένου του ζητήματος της ενοχής ή της ποινής), η κατ' έφεση δίκη εμπίπτει στην έννοια της «δίκης που οδήγησε στην έκδοση της απόφασης». Αντιθέτως, αυτό δεν θα ισχύει, εάν το δευτεροβάθμιο δικαστήριο έχει αποφανθεί μόνον επί νομικών ζητημάτων, όπως στην περίπτωση αιτήσεως αναίρεσεως.

42. Ο Τ. Turikas συντάσσεται, κατ' ουσίαν, με την προτεινόμενη από το αιτούν δικαστήριο απάντηση στο προδικαστικό ερώτημα. Πάντως, τονίζει τη σπουδαιότητα που πρέπει να προσδοθεί στον σεβασμό των δικαιωμάτων άμυνας ακόμη και στην κατ' έφεση δίκη, όταν προβλέπεται όντως τέτοια δίκη.

43. Από την πλευρά της, η εισαγγελική αρχή επισημαίνει την ποικιλία των πρακτικών όσον αφορά την εκτελεστή απόφαση που απαιτείται από τις δικαστικές αρχές εκδόσεως ως βάση του ΕΕΣ: μπορεί να πρόκειται για την πρωτοβάθμια απόφαση, για την κατ' έφεση απόφαση ή ακόμη και για αμφότερες τις αποφάσεις. Επομένως, αυτή η επιλογή της αρχής εκδόσεως θα καθορίσει τι συνιστά *in concreto* τη «δίκη που οδήγησε στην έκδοση της απόφασης». Κατά την εισαγγελική αρχή, η έννοια αυτή μπορεί να περιλαμβάνει μια κατ' έφεση δίκη στο πλαίσιο της οποίας επανεξετάστηκε το ζήτημα της ενοχής. Εάν η πρωτοβάθμια δίκη δεν πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 4α της αποφάσεως-πλαίσιου, τις οποίες πληροί αντιθέτως η κατ' έφεση δίκη, η παράδοση μπορεί να επιτραπεί.

44. Η Ολλανδική Κυβέρνηση εκτιμά ότι κατ' έφεση δίκη όπως η εκτιθέμενη στο προδικαστικό ερώτημα δεν εμπίπτει στην έννοια της «δίκης που οδήγησε στην έκδοση της απόφασης». Κατ' αυτήν, η εξέταση από τη δικαστική αρχή εκτελέσεως πρέπει να αφορά την εκτελεστή απόφαση την οποία διαβίβασε η αρχή εκδόσεως. Δεν αποκείται στην αρχή εκτελέσεως να ελέγχει τις προηγούμενες ποινικές διαδικασίες, δεδομένου ότι αυτό θα έθετε υπό αμφισβήτηση την αρχή της αμοιβαίας αναγνωρίσεως. Εν προκειμένω, η δικαστική αρχή εκτελέσεως πρέπει να περιοριστεί στον έλεγχο της αποφάσεως στην οποία βασίζεται το ΕΕΣ. Δεν πρέπει να εξετάσει την κατ' έφεση δίκη.

45. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Ιρλανδική Κυβέρνηση πρότεινε να δοθεί αρνητική απάντηση στο υποβληθέν προδικαστικό ερώτημα, εκτιμώντας ότι, υπό τις παρούσες συνθήκες, πρέπει να ληφθεί υπόψη μόνο η πρωτοβάθμια απόφαση. Προς υποστήριξη της απόψεώς της, η Ιρλανδική Κυβέρνηση παρέπεμψε ιδίως στο γράμμα του άρθρου 4α, παράγραφος 1, στοιχεία γ' και δ', της αποφάσεως-πλαίσιου και του άρθρου 5, παράγραφος 1, ως ίσχυε πριν από την τροποποίησή του με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299.

46. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Λιθουανική Κυβέρνηση τάχθηκε υπέρ ευρείας ερμηνείας της έννοιας της «δίκης που οδήγησε στην έκδοση της απόφασης». Κατά τη Λιθουανική Κυβέρνηση, ο έλεγχος βάσει του άρθρου 4α της αποφάσεως-πλαίσιου δεν μπορεί να περιορίζεται στην πρωτοβάθμια απόφαση στην περίπτωση που τα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως επανεξετάστηκαν σε μεταγενέστερη απόφαση εκδοθείσα από ανώτερο ιεραρχικά δικαστήριο.

47. Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η έφεση την οποία αφορά η υπόθεση της κύριας δίκης εμπίπτει στην έννοια της «δίκης που οδήγησε στην έκδοση της απόφασης». Αυτό προκύπτει από την αναγκαιότητα διασφάλισης του σεβασμού των δικονομικών δικαιωμάτων, δεδομένου ότι προβλέπεται κατ' έφεση δίκη. Επιπλέον, η Επιτροπή παραπέμπει στις διατάξεις της οδηγίας (ΕΕ) 2016/343¹⁵ με την οποία εναρμονίζονται οι εγγυήσεις όσον αφορά το δικαίωμα παραστάσεως στη δίκη. Η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι κατ' έφεση δίκη στο πλαίσιο της οποίας ο ενδιαφερόμενος καταδικάστηκε τελεσίδικα σε στερητική της ελευθερίας ποινή πρέπει να είναι δυνατό να υποβάλλεται στον έλεγχο του λόγου αρνήσεως που προβλέπεται στο άρθρο 4α της αποφάσεως-πλαίσιου.

48. Κατόπιν της ως άνω παραθέσεως των απόψεων των μερών, θα εξετάσω διεξοδικότερα την έννοια της «δίκης που οδήγησε στην έκδοση της απόφασης» κατά το άρθρο 4α, παράγραφος 1, εισαγωγική φράση, της αποφάσεως-πλαίσιου. Για τον σκοπό αυτό, θα εξετάσω πρώτα την έννοια της εκτελεστής αποφάσεως (1) και, εν συνεχεία, τις συνέπειες της κινήσεως κατ' έφεση δίκης (2).

1. Έννοια της εκτελεστής αποφάσεως

49. Από το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της αποφάσεως-πλαίσιου καθώς και από το μέρος β', σημείο 2, του παραρτήματος αυτής συνάγεται ότι η δικαστική αρχή εκδόσεως πρέπει να παραπέμπει σε «εκτελεστή απόφαση» η οποία συνιστά τη βάση του ΕΕΣ.

50. Κατά την άποψή μου, πρόκειται για απόφαση της οποίας η εκτελεστότητα καθιστά δυνατή, βάσει του εθνικού δικαίου, την εκτέλεση της στερητικής της ελευθερίας ποινής.

51. Δύο παράμετροι είναι χρήσιμες προκειμένου να καθοριστεί τι συνιστά *in concreto* τέτοια απόφαση.

52. Η *πρώτη* παράμετρος παραπέμπει, όπως επισήμαναν κατ' ουσίαν η εισαγγελική αρχή και η Ολλανδική Κυβέρνηση, στην οργάνωση της ποινικής διαδικασίας στο εσωτερικό του οικείου κράτους μέλους. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να τεθεί το ερώτημα αν το εφαρμοστέο δικονομικό δίκαιο παρέχει δυνατότητα ασκήσεως εφέσεως, στο πλαίσιο της οποίας εξετάζεται πλήρως η ουσία της υποθέσεως, περιλαμβανομένης της εξετάσεως της ενοχής ή της απαγγελθείσας ποινής¹⁶.

53. Οι περιστάσεις της εκάστοτε υποθέσεως συνιστούν τη *δεύτερη* παράμετρο. Πρέπει να εξετάζεται αν η έφεση ασκήθηκε όντως και ποιες ήταν οι συνέπειές της στην πρωτοβάθμια απόφαση. Εάν ασκήθηκε έφεση, το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο καθορίζει ποια εκ των δύο αποφάσεων, η πρωτοβάθμια ή η δευτεροβάθμια, συνιστά εκτελεστό τίτλο.

54. Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, εκτιμώ ότι, για τον σκοπό της εφαρμογής του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της αποφάσεως-πλαίσιου, εκτελεστή απόφαση συνιστά απόφαση η οποία παρέχει τη δυνατότητα στις αρμόδιες αρχές, δυνάμει του εφαρμοστέου εθνικού δικαίου, να διασφαλίζουν την εκτέλεση της στερητικής της ελευθερίας ποινής η οποία επιβλήθηκε στον ενδιαφερόμενο. Το τι συνιστά τέτοια απόφαση σε συγκεκριμένη υπόθεση εξαρτάται από το δικονομικό πλαίσιο του κράτους μέλους και από τη χρήση αυτού από τον ενδιαφερόμενο (ή σε βάρος του).

¹⁵ Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2016, για την ενίσχυση ορισμένων πτυχών του τεκμηρίου αθωότητας και του δικαιώματος παράστασης του κατηγορουμένου στη δίκη του στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας (ΕΕ 2016, L 65, σ. 1).

¹⁶ Το ΕΔΔΑ διευκρίνισε ότι, ως «καταδίκη» κατά το άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο α', της ΕΣΔΑ, πρέπει να νοείται [...] τόσο η κήρυξη της ενοχής, κατόπιν νόμιμης διαπιστώσεως αδικήματος [...], όσο και η επιβολή ποινής ή άλλου στερητικού της ελευθερίας μέτρου [...]» (απόφαση του ΕΔΔΑ, 21 Οκτωβρίου 2013, *Del Rio Prada* κατά Ισπανίας, CE:ECHR:2013:1021JUD004275009, § 123). Στην απόφαση *Kremzow* κατά Αυστρίας, το ΕΔΔΑ έκρινε ότι ο δίκαιος χαρακτήρας της δίκης επιβάλλει να έχει ο εκκαλών το δικαίωμα να παραστεί στην κατ' έφεση δίκη, λόγω των σημαντικών συνεπειών που αυτή μπορεί να έχει στο ύψος της ποινής που πρόκειται να του επιβληθεί (απόφαση του ΕΔΔΑ, 21 Σεπτεμβρίου 1993, *Kremzow* κατά Αυστρίας, CE:ECHR:1993:0921JUD001235086, § 67).

2. Άσκηση εφέσεως κατά αποφάσεως

55. Η έννοια της «εκτελεστής αποφάσεως» κατά το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της αποφάσεως-πλαisiού πρέπει να διακρίνεται από εκείνη της «δίκης που οδήγησε στην έκδοση της απόφασης» κατά την εισαγωγική φράση του άρθρου 4α, παράγραφος 1, της εν λόγω αποφάσεως-πλαisiού.

56. Όπως επισήμανε η Επιτροπή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η δεύτερη έννοια περιλαμβάνει το σύνολο των σταδίων ποινικής διαδικασίας στο πλαίσιο της οποίας ο δικαστής εξέτασε την υπόθεση επί της ουσίας, δηλαδή είτε το ζήτημα της ενοχής είτε το ζήτημα της ποινής.

57. Εντούτοις, εκτιμώ ότι, λαμβανομένων υπόψη της διαρθρώσεως και της λογικής του εντύπου του ΕΕΣ, η δικαστική αρχή εκδόσεως πρέπει να παρέχει τις πληροφορίες σχετικά με το δικονομικό στάδιο στο οποίο αμέσως κατέστη εκτελεστή η καταδικαστική απόφαση. Ως εκ τούτου, η δικαστική αρχή εκτέλεσεως οφείλει να βεβαιώνεται για την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 4α της αποφάσεως-πλαisiού μόνο όσον αφορά το *τελευταίο* αυτό δικονομικό *στάδιο* στο οποίο η υπόθεση εξετάστηκε επί της ουσίας, υπό την προεκτεθείσα έννοια.

58. Υπενθυμίζεται ότι, κατά το άρθρο 1 της αποφάσεως-πλαisiού 2009/299, η απαγόρευση εκδόσεως καταδικαστικής αποφάσεως ερήμην σκοπεί στην προστασία της αποτελεσματικότητας των δικαιωμάτων άμυνας του ενδιαφερομένου.

59. Καθοριστικά στοιχεία για την εξέταση αυτή είναι τα εξής: i) η γνώση της υπάρξεως της δίκης από τον ενδιαφερόμενο και ii) η δυνατότητα του ενδιαφερομένου να υπερασπισθεί τον εαυτό του αποτελεσματικά και να προβάλει όλα τα υπέρ του επιχειρήματα όσον αφορά *την ουσία* της υποθέσεως, ήτοι το ζήτημα της *ενοχής* ή το ζήτημα της *ποινής*.

60. Όσον αφορά το δεύτερο ως άνω σκέλος, είναι σημαντικό να είναι ο ενδιαφερόμενος σε θέση να ασκήσει πλήρως τα δικαιώματά του κατά το τελευταίο στάδιο της ποινικής διαδικασίας, η οποία οδηγεί στην εκτελεστή απόφαση. Στην πράξη, μπορεί να πρόκειται i) για πρωτοβάθμια δίκη, εάν το συγκεκριμένο δικονομικό σύστημα δεν παρέχει δυνατότητα ασκήσεως εφέσεως επί των ζητημάτων ουσίας στο σύνολό τους ή εάν, καίτοι υφίσταται τέτοια δυνατότητα, δεν ασκήθηκε έφεση, ή ii) για δευτεροβάθμια διαδικασία, όταν ασκήθηκε έφεση και το εφαρμοστέο δίκαιο επιτρέπει την εξέταση όλων των ζητημάτων ουσίας¹⁷.

61. Η δικαστική αρχή εκτέλεσεως ελέγχει, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 4α της αποφάσεως-πλαisiού, τις περιστάσεις διεξαγωγής της δίκης στην οποία ο ενδιαφερόμενος δεν παρέστη, ως προς το μέρος της διαδικασίας που προηγείται ακριβώς της εκδόσεως εκτελεστής αποφάσεως.

62. Σε περίπτωση κατ' έφεση δίκης στο πλαίσιο της οποίας εξετάζονται όλα τα ζητήματα ουσίας, οι ανωτέρω παρατηρήσεις έχουν ως αποτέλεσμα ότι, όταν ο ενδιαφερόμενος δεν παρέστη στην πρωτοβάθμια αλλά στη δευτεροβάθμια δίκη, πρέπει να συναχθεί το συμπέρασμα ότι ο ενδιαφερόμενος παρέστη αυτοπροσώπως στη δίκη που οδήγησε στην έκδοση της αποφάσεως κατά το άρθρο 4α της αποφάσεως-πλαisiού. Στην αντίθετη περίπτωση στην οποία ο ενδιαφερόμενος παρέστη

¹⁷ Προσθέτω ότι οι μεταγενέστερες διαδικασίες που συνιστούν ένδικα μέσα «έκτακτου» χαρακτήρα, όπως η αίτηση αναίρεσεως ή η συνταγματική προσφυγή, αποκλείονται, καταρχήν, από τον ορισμό της δίκης που οδηγεί στην έκδοση εκτελεστής αποφάσεως. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η ενδεχόμενη άσκησή τους δεν παρέχει, καταρχήν, τη δυνατότητα εξετάσεως των ζητημάτων ουσίας στο σύνολό τους ούτε αναβολής της χρονικής στιγμής στερήσεως της ελευθερίας του ενδιαφερομένου προς εκτέλεση της επιβληθείσας ποινής. Τούτου λεχθέντος, κατά τα εν λόγω στάδια πρέπει να τηρούνται πάντοτε οι προβλεπόμενες στο άρθρο 6 της ΕΣΔΑ απαιτήσεις (απόφαση του ΕΔΔΑ, 18 Οκτωβρίου 2006, *Hermi* κατά Ιταλίας, CE:ECHR:2006:1018JUD001811402, §§ 60 και 61). Βλ., επίσης, αποφάσεις του ΕΔΔΑ, 20 Μαρτίου 2009, Γκόρου κατά Ελλάδας, CE:ECHR:2009:0320JUD001268603, § 41, και 2 Ιουνίου 2016, Παπαϊωάννου κατά Ελλάδας, CE:ECHR:2016:0602JUD001888015, § 45).

στην πρωτοβάθμια αλλά όχι στη δευτεροβάθμια δίκη, η δικαστική αρχή εκτελέσεως δύναται να αρνηθεί να εκτελέσει το ΕΕΣ εάν καταλήξει στο συμπέρασμα ότι, στη συγκεκριμένη περίπτωση, τα δικονομικά δικαιώματα του προσώπου δεν έγιναν σεβαστά, εκτός εάν συντρέχει οποιαδήποτε εκ των περιπτώσεων του άρθρου 4α, παράγραφος 1, στοιχεία α' έως δ', της αποφάσεως-πλαisiού.

63. Εφόσον τούτο συμβαίνει, αποκτά σημασία η περίπτωση που προβλέπεται στο άρθρο 4α, παράγραφος 1, στοιχείο δ', της αποφάσεως-πλαisiού: η απόφαση δεν επιδόθηκε στον ενδιαφερόμενο αυτοπροσώπως, αλλά ο ενδιαφερόμενος θα ενημερωθεί ρητά για το δικαίωμά του να ασκήσει «ένδικο μέσο, όπου το πρόσωπο δικαιούται να παρίσταται, η δε ουσία της υπόθεσης, περιλαμβανομένων και νέων αποδεικτικών στοιχείων, θα επανεξετασθεί, και η δίκη μπορεί να οδηγήσει σε ανατροπή της αρχικής απόφασης».

64. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει επίσης να τονιστεί η σημασία της αρχής της αμοιβαίας εμπιστοσύνης¹⁸. Ο μηχανισμός δικαστικής συνεργασίας που καθιερώνεται με την απόφαση-πλαίσιο δεν θα είναι λειτουργικός εάν η δικαστική αρχή εκτελέσεως πρέπει να προβαίνει σε επαχθή εξέταση για να ελέγξει εάν διασφαλίστηκε ο σεβασμός των δικονομικών δικαιωμάτων του ενδιαφερομένου σε κάθε προηγούμενο στάδιο της διαδικασίας. Κατά την άποψή μου, η αναγκαιότητα διατηρήσεως της λειτουργικότητας του συστήματος απαιτεί να περιορίζεται ο έλεγχος του αν έγιναν σεβαστά τα δικαιώματα άμυνας στο τελευταίο στάδιο που προηγείται ακριβώς της χρονικής στιγμής κατά την οποία η στερητική της ελευθερίας ποινή μπορεί να εκτελεστεί. Όσον αφορά τα προηγούμενα στάδια, αυτά καλύπτονται από την αρχή της αμοιβαίας εμπιστοσύνης. Αυτό συνεπάγεται ότι η δικαστική αρχή εκτελέσεως πρέπει να έχει εμπιστοσύνη στην ικανότητα του δικαστικού συστήματος του κράτους μέλους της δικαστικής αρχής εκδόσεως να θεραπεύει ενδεχόμενα προηγούμενα δικονομικά σφάλματα.

65. Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, εκτιμώ ότι η κατ' έφεση δίκη στο πλαίσιο της οποίας εξετάστηκαν τα ζητήματα της ενοχής ή της ποινής συνιστά «δίκη που οδήγησε στην έκδοση της απόφασης» κατά το άρθρο 4α, παράγραφος 1, εισαγωγική φράση, της αποφάσεως-πλαisiού. Το συγκεκριμένο δικονομικό στάδιο είναι αυτό που καθορίζει τον εκτελεστό χαρακτήρα της καταδικαστικής αποφάσεως στην οποία βασίζεται το ΕΕΣ. Επομένως, όταν προβάλλεται ένας από τους προβλεπόμενους στο άρθρο 4α, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαisiού προαιρετικούς λόγους αρνήσεως, η δικαστική αρχή εκτελέσεως πρέπει να βεβαιωθεί ότι τα δικονομικά δικαιώματα του ενδιαφερομένου έγιναν σεβαστά όσον αφορά το συγκεκριμένο δικονομικό στάδιο.

3. Η υπό κρίση υπόθεση και ο προαιρετικός χαρακτήρας του λόγου αρνήσεως δυνάμει του άρθρου 4α, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαisiού

66. Βάσει της αποφάσεως περί παραπομπής, ο Τ. Τυρίκας καταδικάστηκε σε πρώτο βαθμό με απόφαση που εξέδωσε στις 26 Αυγούστου 2016 το *Klaidos apylinkės teismas* (τοπικό δικαστήριο του *Klaidos*). Επισημαίνεται επίσης ότι ο Τ. Τυρίκας άσκησε ένδικο μέσο κατά της εν λόγω αποφάσεως και ότι το *Klaidos apygardos teismas* (περιφερειακό δικαστήριο του *Klaidos*) απέρριψε το εν λόγω ένδικο μέσο με απόφαση που εξέδωσε στις 8 Δεκεμβρίου 2016. Το ΕΕΣ δεν περιέχει περισσότερες πληροφορίες όσον αφορά τις περιστάσεις υπό τις οποίες διεξήχθη η κατ' έφεση δίκη. Το αιτούν δικαστήριο διευκρινίζει ότι αγνοεί αν ο Τ. Τυρίκας εμφανίστηκε στην κατ' έφεση δίκη και, εφόσον δεν συνέβη κάτι τέτοιο, αν πληρώθηκε κάποια από τις προβλεπόμενες στο άρθρο 4α, παράγραφος 1, στοιχεία α' έως δ', της αποφάσεως-πλαisiού προϋποθέσεις.

67. Από το σύνολο των διαθέσιμων πληροφοριών (τις οποίες απόκειται στο αιτούν δικαστήριο να ελέγξει) προκύπτει ότι ο Τ. Τυρίκας παρέστη στην πρωτοβάθμια δίκη. Το γεγονός ότι ο Τ. Τυρίκας άσκησε έφεση καταδεικνύει ότι ενημερώθηκε για την ύπαρξη της πρωτοδίκως εκδοθείσας αποφάσεως.

¹⁸ Απόφαση της 26ης Φεβρουαρίου 2013, *Melloni* (C-399/11, EU:C:2013:107, σκέψεις 62 και 63).

68. Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι δεν έχει πληροφορίες όσον αφορά την κατ' έφεση δίκη και, ιδίως, το αν ο T. Turikas παρέστη σε αυτήν αυτοπροσώπως ή όχι.

69. Από τα πραγματικά περιστατικά που εξέθεσε το αιτούν δικαστήριο μπορεί να συναχθεί ότι ο T. Turikas πρέπει να έλαβε γνώση της υπάρξεως της κατ' έφεση δίκης, δεδομένου ότι την κίνησε ο ίδιος. Αναμφίβολα, η γνώση αυτή δεν εγγυάται αφ' εαυτής ότι ο T. Turikas κλητεύθηκε δεόντως στην ακροαματική διαδικασία ή στις ακροαματικές διαδικασίες που διεξήχθησαν στο πλαίσιο αυτό. Επομένως, απόκειται στη δικαστική αρχή εκτελέσεως να αποφασίσει αν τα δικονομικά δικαιώματα του T. Turikas έγιναν σεβαστά, υπό τις συγκεκριμένες πραγματικές περιστάσεις. Προκειμένου να προβάλει τον προαιρετικό λόγο αρνήσεως εκτελέσεως του ΕΕΣ που προβλέπεται στο άρθρο 4α της αποφάσεως-πλαίσιου, η δικαστική αρχή εκτελέσεως πρέπει να ζητήσει συναφώς τις απαραίτητες συμπληρωματικές πληροφορίες δυνάμει του άρθρου 15, παράγραφος 2, της αποφάσεως-πλαίσιου.

70. Λόγω του συγκεκριμένου πραγματικού πλαισίου, φρονώ ότι πρέπει να εξετάσω το πρόβλημα που αποτελεί τη βάση της υπό κρίση υποθέσεως, ήτοι την προβληματική μεταφορά του άρθρου 4α της αποφάσεως-πλαίσιου στην εθνική νομοθεσία.

71. Πρώτον, επισημαίνω ότι η λογική του άρθρου 4α είναι η ακόλουθη.

72. Ο γενικός κανόνας που απορρέει από το άρθρο 1, παράγραφος 2, της αποφάσεως-πλαίσιου είναι η *υποχρέωση* των κρατών μελών να εκτελούν το ΕΕΣ «βάσει της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης και σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας απόφασης-πλαίσιο».

73. Το άρθρο 4α, παράγραφος 1, καθιέρωσε τη *δυνατότητα* αρνήσεως εκτελέσεως ΕΕΣ όταν ο ενδιαφερόμενος δεν παρέστη αυτοπροσώπως στη δίκη που οδήγησε στην έκδοση της αποφάσεως. Η δυνατότητα μη εκτελέσεως ΕΕΣ πρέπει να θεμελιώνεται σε εξέταση, από τη δικαστική αρχή εκτελέσεως, των περιστάσεων κάθε συγκεκριμένης υποθέσεως.

74. Η δυνατότητα μη εκτελέσεως παύει όταν η δικαστική αρχή εκτελέσεως διαπιστώνει ότι συγκεκριμένη υπόθεση εμπίπτει σε μια από τις προβλεπόμενες στο άρθρο 4α, παράγραφος 1, στοιχεία α' έως δ', της αποφάσεως-πλαίσιου περιπτώσεις. Σε μια τέτοια περίπτωση, αποκλείεται η άρνηση εκτελέσεως του ΕΕΣ και ο κανόνας είναι εκ νέου η *υποχρέωση* παραδόσεως του ενδιαφερομένου.

75. Δεύτερον, επισημαίνω ότι η εθνική νομοθεσία (ήτοι, το άρθρο 12 του OLW), όπως εκτίθεται στη απόφαση περί παραπομπής, αντιστρέφει τη λογική της αποφάσεως-πλαίσιου, μετατρέποντας τη «*δυνατότητα* μη εκτελέσεως *εκτός εάν* συντρέχουν οι περιπτώσεις υπό α' έως δ'» σε «*υποχρέωση* μη εκτελέσεως *εκτός εάν* συντρέχουν οι περιπτώσεις υπό α' έως δ'».

76. Τρίτον, ο συγκεκριμένος τρόπος μεταφοράς του άρθρου 4α της αποφάσεως-πλαίσιου στο εσωτερικό δίκαιο μετέτρεψε τον κατάλογο των τεσσάρων εξαιρέσεων από τη δυνατότητα μη εκτελέσεως του ΕΕΣ, όταν ο ενδιαφερόμενος δεν παρέστη στη δίκη που οδήγησε στην έκδοση της αποφάσεως, σε *εξαντλητικό* κατάλογο των περιπτώσεων στις οποίες *και μόνον* η αρχή εκτελέσεως μπορεί να εκτελέσει το ΕΕΣ, όταν ο ενδιαφερόμενος δεν παρέστη αυτοπροσώπως στη δίκη.

77. Κατά την άποψή μου, η εν λόγω μεταφορά εμποδίζει τις δικαστικές αρχές εκτελέσεως να σταθμίσουν όλες τις πραγματικές περιστάσεις της συγκεκριμένης υποθέσεως προκειμένου να ελέγξουν αν τα δικονομικά δικαιώματα των ενδιαφερομένων έγιναν σεβαστά. Μεταφέροντας κατ' αναλογία το συμπέρασμα που έκανε δεκτό το Δικαστήριο σε σχέση με τον προαιρετικό λόγο αρνήσεως του άρθρου 4, παράγραφος 6, της αποφάσεως-πλαίσιου, εκτιμώ ότι η δικαστική αρχή εκτελέσεως πρέπει να διαθέτει, και υπό τις παρούσες περιστάσεις, περιθώριο εκτιμήσεως όσον αφορά το κατά πόσον

πρέπει να αρνηθεί να εκτελέσει το ΕΕΣ ή όχι¹⁹.

78. Ως εκ τούτου, εκτιμώ ότι το άρθρο 12 του OLW συνιστά εσφαλμένη μεταφορά του άρθρου 4α της αποφάσεως-πλαίσίου στο εσωτερικό δίκαιο.

79. Οι εγγενείς σε μια τόσο ανελαστική μεταφορά δυσκολίες είναι εμφανείς εν προκειμένω. Το εθνικό δικαστήριο δεν μπορεί να λάβει υπόψη όλες τις πραγματικές περιστάσεις που σχετίζονται με την ατομική κατάσταση του T. Turikas. Υπό την επιφύλαξη των ελέγχων που πρέπει να διενεργήσει το αιτούν δικαστήριο, η κατάσταση αυτή δεν φαίνεται να εμπίπτει σε καμία από τις προβλεπόμενες στο άρθρο 4α της αποφάσεως-πλαίσίου κατηγορίες. Εντούτοις, ο ενδιαφερόμενος έλαβε γνώση της πρωτοδίκως εκδοθείσας αποφάσεως και άσκησε έφεση (επομένως, έλαβε γνώση της οικείας διαδικασίας). Εάν, επιπλέον, το εν λόγω πρόσωπο εκπροσωπήθηκε δεόντως, δύσκολα μπορεί να θεωρηθεί ότι δεν έγιναν σεβαστά τα δικαιώματα άμυνάς του.

80. Εντούτοις, ένας τέτοιος συνδυασμός πραγματικών περιστάσεων δεν εμπίπτει σε καμία από τις προβλεπόμενες στο άρθρο 4α, παράγραφος 1, στοιχεία α' έως δ', της αποφάσεως-πλαίσίου περιπτώσεις. Η εμμονή όμως στον εξαντλητικό χαρακτήρα των προϋποθέσεων που οδηγούν στο συμπέρασμα ότι τα δικαιώματα άμυνας του ενδιαφερομένου (που δεν παρέστη αυτοπροσώπως) έγιναν σεβαστά μπορεί να οδηγήσει σε κατάσταση στην οποία πρόσωπο το οποίο άσκησε έφεση, αλλά δεν συμμετείχε στη συγκεκριμένη κατ' έφεση δίκη (ενώ τα δικαιώματά του έτυχαν υπερασπίσεως από πληρεξούσιο δικηγόρο), θα μπορεί πάντοτε να εξασφαλίζει την άρνηση εκτελέσεως του ΕΕΣ, κατ' εφαρμογήν του εθνικού δικαίου, διότι η περίπτωση του δεν θα εμπίπτει σε καμία από τις προβλεπόμενες στο άρθρο 4α της αποφάσεως-πλαίσίου εξαιρέσεις.

81. Όπως ήδη υπενθύμισε το Δικαστήριο στην υπόθεση Dworzecki σε σχέση με την προβλεπόμενη στο άρθρο 4α, παράγραφος 1, στοιχείο α', σημείο i, της αποφάσεως-πλαίσίου περίπτωση, οι περιπτώσεις που απαριθμούνται στο άρθρο 4α αυτής συνιστούν «*υποχρεωτικές εξαιρέσεις σε προαιρετικό λόγο μη αναγνώρισεως*». Με άλλα λόγια, από τη λογική της εν λόγω διατάξεως συνάγεται ότι μπορούν να ανακύψουν και άλλες περιπτώσεις, εκτός των ρητώς προβλεπομένων στο άρθρο 4α, παράγραφος 1, στοιχεία α' έως δ', της αποφάσεως-πλαίσίου, ως προς τις οποίες η δικαστική αρχή εκτελέσεως είναι σε θέση να βεβαιωθεί ότι τα δικονομικά δικαιώματα του ενδιαφερομένου έγιναν σεβαστά²⁰.

82. Τέλος, υπογραμμίζω εκ νέου ότι η απόφαση-πλαίσιο βασίζεται στην αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισεως και στον υψηλό βαθμό εμπιστοσύνης που πρέπει να υφίσταται μεταξύ των κρατών μελών²¹. Εντούτοις, οι έννοιες της αμοιβαίας αναγνώρισεως και της εμπιστοσύνης δεν θίγουν τη σπουδαιότητα που προσδίδει το δίκαιο της Ένωσης, εν γένει, και η απόφαση-πλαίσιο, ειδικότερα, στον σεβασμό των θεμελιωδών, εν προκειμένω δε των δικονομικών, δικαιωμάτων²².

83. Το άρθρο 4α της αποφάσεως-πλαίσίου αντικατοπτρίζει την ισορροπία που πέτυχε ο νομοθέτης της Ένωσης μεταξύ, αφενός, της αποτελεσματικότητας της παραδόσεως των προσώπων στον ευρωπαϊκό νομικό χώρο και, αφετέρου, της εκτάσεως του ελέγχου τον οποίο οφείλει να διενεργεί η δικαστική αρχή εκτελέσεως. Όταν η εν λόγω αρχή είναι πεπεισμένη ότι τα θεμελιώδη δικαιώματα έγιναν σεβαστά, λαμβάνοντας υπόψη, ενδεχομένως, τη συμπεριφορά του ενδιαφερομένου, δεν πρέπει να εμποδίζεται από την εθνική νομοθεσία να εκπληρώσει την υποχρέωση να εκτελέσει το ΕΕΣ την οποία υπέχει από το άρθρο 1, παράγραφος 2, της αποφάσεως-πλαίσίου.

19 Απόφαση της 29ης Ιουνίου 2017, Porłowski (C-579/15, EU:C:2017:503, σκέψεις 21 έως 23). Βλ., επίσης, απόφαση της 24ης Μαΐου 2016, Dworzecki (C-108/16 PPU, EU:C:2016:346, σκέψεις 50 έως 52).

20 «[Η] εκτελούσα δικαστική αρχή δύναται, εν πάση περιπτώσει, ακόμη και αφού έχει διαπιστώσει ότι η εκάστοτε επίμαχη κατάσταση δεν εμπίπτει στις ως άνω περιπτώσεις, να λαμβάνει υπόψη άλλες περιστάσεις που της παρέχουν τη δυνατότητα να βεβαιωθεί ότι η παράδοση του ενδιαφερομένου δεν συνεπάγεται προσβολή των δικαιωμάτων άμυνάς του» (απόφαση της 24ης Μαΐου 2016, Dworzecki, C-108/16 PPU, EU:C:2016:346, σκέψη 50).

21 Απόφαση της 1ης Ιουνίου 2016, Bob-Dogi (C-241/15, EU:C:2016:385, σκέψεις 31 έως 33 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

22 Για παράδειγμα, απόφαση της 16ης Ιουλίου 2015, Lanigan (C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, σκέψη 53 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

VI. Πρόταση

84. Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, προτείνω στο Δικαστήριο να απαντήσει στο προδικαστικό ερώτημα που υπέβαλε το Rechtbank Amsterdam (πλημμελειοδικείο Άμστερνταμ, Κάτω Χώρες) ως εξής:

Η φράση «δίκη που οδήγησε στην έκδοση της απόφασης», κατά το άρθρο 4α, παράγραφος 1, εισαγωγική φράση, της αποφάσεως-πλαίσιου 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, έχει την έννοια ότι παραπέμπει ωσαύτως και στον τελευταίο βαθμό της ποινικής διαδικασίας στον οποίο συγκεκριμένη υπόθεση εξετάστηκε επί της ουσίας, ήτοι εξετάστηκε το ζήτημα της ενοχής ή της επιβληθείσας ποινής, και στον οποίο κατέστη εκτελεστή η καταδικαστική απόφαση.

Στο πλαίσιο αυτό, η απόφαση περί εφαρμογής του προαιρετικού λόγου αρνήσεως εκτελέσεως ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, κατά την προμνησθείσα διάταξη, απόκειται στη δικαστική αρχή εκτελέσεως, η οποία πρέπει να είναι σε θέση να αξιολογήσει, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις πραγματικές περιστάσεις που έχει στη διάθεσή της, αν έγιναν σεβαστά τα δικαιώματα άμυνας του ενδιαφερομένου.